

- in een tijdschrift of krant: welk jaar van publicatie, precieze titel tijdschrift, het pagina nummer en het adres schrijver,
- een rapport of boek ook de uitgever, ISBN nummer, het totale aantal pagina's, de prijs en waar het te bestellen is.
- uitgaven van libellen- en/of vlinderwerkgroepen, waarin een deel van de artikelen over libellen gaan, met welke jaargang en welk nummer het is en wat het redactieadres is waar het blad te bestellen valt en de prijs om ervan lid te worden.

Hieronder drie voorbeelden van hoe de samenvattingen eruit komen te zien. Zoals je ziet worden enkele libellentijdschriften ook al opgenomen en de interessantere artikeltjes daaruit genoemd. Dat zijn de enige publicaties die er dus automatisch in komen.

Wil je meehelpen om het overzicht van de libellen publicaties compleet te krijgen stuur dan je eigen artikelen en rapporten (met eventueel de bovengenoemde extra informatie) op.

Marcel Wasscher
marcelhilair@hetnet.nl

- (13738) WITTE, R., 2000. Zuidelijke Glazenmaker (*Aeshna affinis*) ontdekt tijdens de excursie op de Schotsman. *Zeeuwse Prikkebeen* 8(3): 5-7. (Dutch). – (Author's address not stated).

A. affinis and 8 other odon. spp. are listed from the Schotsman, Zeeland prov., the Netherlands; 19-VIII-2000.

- (12290) MELCHERS, M., M. SOESBERGEN & G. TIMMERMANS, [Eds], 1998. *Paardenbijters en mensentreiters: de veelpoters van Amsterdam*. – [*Horse stingers and people tormentors: the arthropods of Amsterdam*]. Schuyt, Haarlem. 176 pp. ISBN 90-6097-484-0. – Price: NLG 40.- net. (Dutch).

This is a refreshing volume on insect life of the city of Amsterdam, in which dragonflies (pp. 55-87) represent one of the main target groups. Each of the 32 Amsterdam odon. spp. is treated by a specified author (*T. de Zeeuw, R. Hoogenhout, M. Melchers, G. Timmermans, M. Tonkes, S. Turnhout and W. Wakkie*). Species "monographs" are directed at the general reader, but include also a considerable amount of "technical" information. A city phenology graph and a city distribution map are provided for all spp., and many of the recorded localities are named. The colloquial style of the text is enriched by anecdotal statements and by a few dragonfly poems. – A comprehensive interview with M. Melchers, the organizer of the book and the Ecology Officer of Amsterdam, was published in *De Telegraaf* 106 (34442), p. T-17, issue of 14 Nov. 1998.

- (13599) NIEUWSBRIEF VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LIBELLENSTUDIE (ISSN 1387-4470), Vol. 4, No. 4 (Dec. 2000). (Dutch). – (c/o M. Wasscher, Minstraat 15 bis, NL-3582 CA Utrecht).

Contains 3 faunistic articles, by *E. Ruiter* (p. 4; *Sympetrum pedemontanum* records at Denekamp, Bathmen, Deventer and Soestwetering), and by *T. van Trigt* (p. 5; list of 24 spp. from Plateaux and Hageven on the Dutch/Belgian border; – and p. 6; list of 22 spp. from Zuid-Kennemerland in Noord Holland prov.).

Hierboven drie voorbeelden van de samenvattingen zoals ze in *Odonatologica* verschijnen.

Fauna-ongelukjes

Afgelopen seizoen heb ik in Drenthe een weekend besteed aan het zoeken naar de Noordse glazenmaker (*Aeshna subarctica*). Hiertoe heb ik enkele lokaties bezocht waarvan ik wist, dat er in het verleden meerdere waarnemingen van deze soort zijn gedaan. Onder de bezochte lokaties waren twee vennen in boswachterij Schoonlo die dit jaar duidelijk niet geschikt waren als voortplantingswater. Deze wateren waren beide recentelijk geschoond. Zij bevatten wel water, maar geen ondergedoken of drijvende vegetatie.

De Noordse glazenmaker is net als vele andere hoogveengebonden invertebraten afhankelijk van wateren met een drijvende of ondergedoken (veen)moslaag. Aangezien deze moslaag in vennen meestal uit zeer algemene mossoorten bestaat en dus vanuit floristisch oogpunt weinig waardevol is, werd deze met name enkele jaren geleden nog wel eens in zijn geheel verwijderd bij herstelwerkzaamheden. De motivatie hierachter had meestal ook te maken met het tegengaan van verlanding.

Inmiddels begint echter langzaam maar zeker duidelijk te worden, dat in vennen waarin van nature veenmos voorkomt met grootschalige schoningsmaatregelen vaak meer wordt vernietigd dan hersteld. In deze vennen zijn namelijk ondanks de verlanding soms nog relictpopulaties aanwezig van bijzondere hoogveensoorten die als gevolg van de schoningsmaatregelen hun biotoop in één klap zien verdwijnen.

Nu weet ik niet zeker hoe de vennen in Boswachterij Schoonlo eruit zagen vóór de herstelwerkzaamheden, maar de vondst van tientallen huidjes van de noordse glazenmaker bij het ene ven (243.4/545.0) en in ieder geval diverse adulten bij het andere ven (243.1/542.5) doet vermoeden, dat de drijvende moslaag enkele jaren geleden beter ontwikkeld was dan op het moment dat ik de lokaties bezocht.

Van een boswachter vernam ik verder, dat er in de omgeving de laatste jaren nog veel meer vennen zijn geschoond. Mocht iemand meer informatie hebben over eventuele schade die dit heeft veroorzaakt aan fauna-populaties dan ben ik hierin zeer geïnteresseerd.

Tim Faasen, tim.faasen@ecopartners.nl
Ecologica, ecologisch advies en onderzoek